

Προγράμματα διάθεσης μετοχών σε ανώτερα στελέχη της Εταιρίας και του Ομίλου με τη μορφή παροχής δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών

Η Α.Ε. ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ ΤΙΤΑΝ, με στόχο την ταύτιση των μακροπρόθεσμων προσωπικών επιδιώξεων των ανωτέρων στελεχών της με τα συμφέροντα της Εταιρίας και των Μετόχων της, εφαρμόζει, από το 2000, πρόγραμμα παροχής δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών (Stock Option Plan).

Το αρχικό πρόγραμμα (Πρόγραμμα 2000), που εγκρίθηκε από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 5.7.2000, είχε τριετή διάρκεια (2001 – 2003) και καταληκτικό χρόνο απόσβεσης το 2007.

Το 2004, θεσπίστηκε νέο πρόγραμμα (Πρόγραμμα 2004), τριετούς διάρκειας (2004-2006), μετά από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της 8.6.2004, στα πλαίσια του οποίου χορηγήθηκαν σε 67 ανώτερα στελέχη της Εταιρίας και εταιριών του Ομίλου και σε τέσσερα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δικαιώματα προαίρεσης αγοράς 387.030 κοινών μετοχών της Εταιρίας, με τιμή διάθεσης κάθε μετοχής ίση με την ονομαστική αξία της μετοχής της Εταιρίας.

Το Πρόγραμμα 2004 προέβλεπε τριετή περίοδο ωρίμανσης των χορηγηθέντων δικαιωμάτων, μετά την πάροδο της οποίας οι δικαιούχοι είχαν δικαίωμα άσκησης, χωρίς άλλες προϋποθέσεις, του 1/3 μόνο του αριθμού των χορηγηθέντων δικαιωμάτων, ενώ η δυνατότητα άσκησης των υπολοίπων 2/3 εξαρτάτο από την απόδοση της κοινής μετοχής της Εταιρίας σε σχέση με τον μέσο όρο της απόδοσης των δεικτών FTSE 20, FTSE 40 και Γενικού Δείκτη του Χρηματιστηρίου Αθηνών και μετοχών προεπιλεγμένων εταιριών του κλάδου δομικών υλικών διεθνώς.

Σύμφωνα με τις ανωτέρω προϋποθέσεις, από τα ανωτέρω χορηγηθέντα συνολικά 387.030 δικαιώματα ωρίμασαν δικαιώματα προαίρεσης αγοράς 189.490 μετοχών και από αυτά έχουν ήδη ασκηθεί δικαιώματα προαίρεσης αγοράς 162.050 μετοχών (108.480 το Δεκέμβριο 2006, 39.370 το Δεκέμβριο 2007 και 14.200 το Δεκέμβριο 2008). Τα απομένοντα ακόμα προς άσκηση δικαιώματα αφορούν 26.940 μετοχές και έχουν καταληκτικό χρόνο απόσβεσης το Δεκέμβριο 2009.

Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 29.5.2007 ενέκρινε το τρίτο κατά σειράν τριετές σχετικό πρόγραμμα (Πρόγραμμα 2007), το οποίο προβλέπει τη δυνατότητα χορήγησης στα ανώτερα στελέχη της Εταιρίας και εταιριών του Ομίλου και στα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας, κατά τα έτη 2007, 2008 και 2009, δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς έως 1.000.000 κοινών μετοχών της Εταιρίας, με τριετή περίοδο ωρίμανσης και τιμή διάθεσης ίση με την εκάστοτε, κατά τον χρόνο άσκησης του δικαιώματος, ονομαστική αξία της μετοχής. Μετά την πάροδο του χρόνου ωρίμανσης των δικαιωμάτων, ο αριθμός δικαιωμάτων που μπορεί να ασκηθεί από τους δικαιούχους εξαρτάται, κατά το ένα τρίτο, ανάλογα με τον μέσο όρο των λειτουργικών κερδών προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων της Εταιρίας και των καθαρών κερδών της σε σχέση με την απόδοση των τριετών Ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου κατά την εκάστοτε τριετία, κατά το δεύτερο τρίτο, ανάλογα με την απόδοση της κοινής μετοχής της Εταιρίας

σε σχέση με την απόδοση των μετοχών 12 εταιριών του κλάδου δομικών υλικών διεθνώς και κατά το υπόλοιπο ένα τρίτο, ανάλογα με την απόδοση της κοινής μετοχής της Εταιρίας σε σχέση με το μέσο όρο απόδοσης των δεικτών FTSE 20 – ΧΑ, FTSE 40 – ΧΑ και FTS Eurofirst 300.

Το Πρόγραμμα 2007 ευνοεί τη μακροχρόνια διακράτηση ενός σημαντικού αριθμού μετοχών από τα στελέχη, διότι θεσπίζει υποχρέωση διακράτησης του 50% των μετοχών, μέχρις ότου οι δικαιούχοι συγκεντρώσουν έναν ελάχιστο αριθμό, η δε παράβαση του ορίου έχει ως αποτέλεσμα τη χορήγηση μειωμένου αριθμού δικαιωμάτων κατά την επόμενη περίοδο χορήγησης.

Κατ'εφαρμογή του Προγράμματος 2007, χορηγήθηκαν κατά τα έτη 2007 και 2008 δικαιώματα προαίρεσης αγοράς 142.950 και 169.470 κοινών μετοχών της Εταιρίας αντίστοιχα, σε 87 ανώτερα στελέχη της Εταιρίας και συνδεδεμένων με αυτήν εταιριών, στα οποία συμπεριλαμβάνονται πέντε εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Τα δικαιώματα αυτά ωριμάζουν χρονικά το Νοέμβριο των ετών 2009 και 2010 αντίστοιχα, οπότε και θα μπορούν να ασκηθούν, εφόσον συντρέξουν οι προβλεπόμενες ανωτέρω από το πρόγραμμα προϋποθέσεις.

Λεπτομερής περιγραφή όλων των ανωτέρω Προγραμμάτων παρατίθεται στο site της Εταιρίας:

<http://ir.titan.gr/home.asp?pg=stockoption>

Εργοστάσιο Zlatna Panega, Βουλγαρία

συγγενείς επιχειρήσεις λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης και αρχικά καταχωρούνται στο κόστος κτήσης. Οι επενδύσεις του Ομίλου σε συγγενείς επιχειρήσεις εμπεριέχουν την υπεραξία (καθαρή από οποιεσδήποτε ζημιές από απαξίωση) που αναγνωρίστηκε κατά την εξαγορά.

Σύμφωνα με την παραπάνω μέθοδο η συμμετοχή του Ομίλου στα κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν μετά την εξαγορά των συγγενών εταιριών αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και η συμμετοχή του Ομίλου επί των αποθεματικών που σχηματίζονται μετά από την εξαγορά αναγνωρίζεται στα λοιπά αποθεματικά του Ομίλου. Οι σωρευτικές, μετά από την εξαγορά, μεταβολές στους λογαριασμούς των ιδίων κεφαλαίων τροποποιούνται έναντι του εμφανιζόμενου ποσού της επένδυσης.

Τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συγγενών επιχειρήσεων απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις εταιρίες αυτές. Οι μη πραγματοποιηθείσες ζημιές απαλείφονται επίσης, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ένδειξη απαξίωσης των στοιχείου ενεργητικού όπου μεταφέρθηκε. Οι επενδύσεις του Ομίλου σε συγγενείς επιχειρήσεις εμπεριέχουν υπεραξία που προέκυψε κατά την εξαγορά τους. Όταν η αναλογία του Ομίλου στις ζημιές μιας συγγενούς επιχείρησης ισούται ή υπερβαίνει το ποσό συμμετοχής του, τότε ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει περαιτέρω ζημιές, εκτός εάν έχει ανειλημμένες υποχρεώσεις ή πραγματοποιήσει πληρωμές για λογαριασμό των εταιριών αυτών.

Οι λογιστικές αρχές των συγγενών επιχειρήσεων έχουν τροποποιηθεί, όποτε κρίθηκε απαραίτητο, για να είναι συνεπείς με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

Η ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων των θυγατρικών συμπίπτει με αυτή της μητρικής Εταιρίας.

1.3 Μετατροπή ξένου νομίσματος

(α) Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα παρουσίασης

Οι οικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών εταιριών του Ομίλου απεικονίζονται στο τοπικό νόμισμα που ισχύει στη χώρα όπου δραστηριοποιούνται, το οποίο αποτελεί και το λειτουργικό τους νόμισμα. Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζονται σε ευρώ (€), το οποίο αποτελεί το λειτουργικό νόμισμα της Εταιρίας και το νόμισμα παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα λογαριασμών

Οι συναλλαγές που πραγματοποιούνται σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με τη χρησιμοποίηση των συναλλαγματικών ισοτιμιών (τρέχουσες ισοτιμίες) που επικρατούν κατά τις ημερομηνίες των συναλλαγών. Οι συναλλαγματικές διαφορές (κέρδη ή ζημιές) που προκύπτουν από τον διακανονισμό των ανωτέρω συναλλαγών καθώς και από τη μετατροπή στο τέλος της χρήσης των χρηματικών στοιχείων (monetary items) από το ξένο νόμισμα στο λειτουργικό νόμισμα, καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εκτός εάν χαρακτηρίζονται ως αντιστάθμιση της καθαρής επένδυσης εκμετάλλευσης στο εξωτερικό, οπότε καταχωρούνται απευθείας στα ίδια κεφάλαια.

Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τη μετατροπή των μη χρηματικών στοιχείων σε εύλογη αξία καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρήσεως, ενώ των διαθεσίμων προς πώληση στα ίδια κεφάλαια.

(γ) Εταιρίες του Ομίλου

Τα λειτουργικά αποτελέσματα και τα ίδια κεφάλαια όλων των εταιριών του Ομίλου (εκτός από εκείνες που λειτουργούν σε υπερπληθωριστικές οικονομίες), των οποίων το λειτουργικό νόμισμα είναι διαφορετικό από το νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου, μετατρέπονται στο νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου ως ακολούθως:

- Τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού για κάθε ισολογισμό παρουσιάζονται και μετατρέπονται με τη συναλλαγματική ισοτιμία κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.
- Τα έσοδα και έξοδα της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσεως της κάθε εταιρίας μετατρέπονται σύμφωνα με τη μέση ισοτιμία που διαμορφώνεται από την έναρξη της χρήσεως έως την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού.
- Όλες οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τα παραπάνω καταχωρούνται στο «αποθεματικό συναλλαγματικών διαφορών μετατροπής» των ιδίων κεφαλαίων.
- Κατά την πώληση θυγατρικών εταιριών που δραστηριοποιούνται στο εξωτερικό, οι σωρευμένες συναλλαγματικές διαφορές που υπάρχουν στο «αποθεματικό συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής» των ιδίων κεφαλαίων, καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρήσεως ως κέρδη ή ζημιές από την πώληση συμμετοχών.

Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τα δάνεια που έχουν χαρακτηριστεί ως αντιστάθμιση κινδύνου των παραπάνω επενδύσεων, μεταφέρονται στο αποθεματικό «συναλλαγματικών διαφορών αντιστάθμισης κινδύνου» στα ίδια κεφάλαια.

Η υπεραξία και οι αναπροσαρμογές σε εύλογη αξία που προκύπτουν κατά την εξαγορά θυγατρικών που δραστηριοποιούνται στο εξωτερικό καταχωρούνται ως στοιχεία ενεργητικού/παθητικού της θυγατρικής εξωτερικού και μετατρέπονται σύμφωνα με την τιμή κλεισίματος που ισχύει κάθε φορά.

1.4 Ενσώματες ακινητοποιήσεις

Οι ενσώματες ακινητοποιήσεις απεικονίζονται στο ιστορικό κόστος κτήσεως μετά από την αφαίρεση των σωρευμένων αποσβέσεων και ζημιάς απομείωσης, εκτός από την κατηγορία «γήπεδα/οικόπεδα» (δεν περιλαμβάνονται τα λατομεία) όπου απεικονίζεται το ιστορικό κόστος κτήσεως απαλλαγμένο από τυχόν ζημιά απομείωσης.

Το κόστος συμπεριλαμβάνει δαπάνες που σχετίζονται άμεσα με την αγορά των παγίων στοιχείων και το κόστος περιβαλλοντικής αποκατάστασης, στο βαθμό που αυτό έχει καταχωρηθεί ως πρόβλεψη (βλέπε παράγραφο 1.19). Οι πρόσθετες δαπάνες συμπεριλαμβάνονται είτε στο αρχικό ποσό καταχώρησης του παγίου στοιχείου, είτε απεικονίζονται ως ξεχωριστό πάγιο στοιχείο, στην περίπτωση όπου υπάρχει μεγάλη πιθανότητα ότι από το συγκεκριμένο πάγιο θα προκύψουν για την Εταιρία μελλοντικές οικονομικές ωφέλειες και το κόστος του μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα. Οι πρόσθετες δαπάνες, αποσβένονται στη μικρότερη χρονική διάρκεια που προκύπτει: μεταξύ της υπολειπόμενης ωφέλιμης ζωής του περιουσιακού στοιχείου για το οποίο δημιουργούνται

και του χρονικού διαστήματος που μεσολαβεί μέχρι την επόμενη προγραμματισμένη βελτίωση του παγίου. Η σταθερή μέθοδος απόσβεσης, σύμφωνα με την εκτιμώμενη διάρκεια ωφέλιμης ζωής των παγίων, εφαρμόζεται για όλες τις ενσώματες ακινητοποιήσεις, εκτός των λατομείων, μέχρι να προκύψει η υπολειμματική αξία τους. Η εκτιμώμενη διάρκεια ωφέλιμης ζωής των σημαντικότερων κατηγοριών παγίων είναι ως ακολούθως:

Κτίρια	Έως 50 έτη
Μηχανήματα και εγκαταστάσεις	Έως 40 έτη
Μεταφορικά μέσα	5 έως 15 έτη
Εξοπλισμός Γραφείων και Έπιπλα*	3 έως 10 έτη
Λοιπά Πάγια μικρής αξίας	Έως 2 έτη

*συμπεριλαμβάνεται ο ηλεκτρονικός εξοπλισμός και τα λογισμικά προγράμματα.

Η απόσβεση των εκτάσεων/γηπέδων, όπου είναι εγκατεστημένα λατομεία, γίνεται σύμφωνα με την μέθοδο εξάντλησης των αποθεμάτων. Η εξάντληση των αποθεμάτων καταγράφεται καθώς η διαδικασία εξόρυξης προχωρεί σύμφωνα με τη μέθοδο παραγωγής ανά μονάδα. Τα υπόλοιπα γήπεδα δεν αποσβένονται.

Όταν ένα μηχάνημα αποτελείται από διαφορετικά συνθετικά μέρη τα οποία έχουν διαφορετική ωφέλιμη ζωή, τότε τα μέρη αυτά λογίζονται και αποσβένονται ως ξεχωριστά πάγια στοιχεία.

Οι υπολειμματικές αξίες καθώς και οι ωφέλιμες ζωές των παγίων αναθεωρούνται και αναπροσαρμόζονται, εφόσον κριθεί σκόπιμο, κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Όταν η αναπόσβεστη αξία ενός παγίου είναι μεγαλύτερη από την ανακτήσιμη αξία, τότε η αξία του παγίου αναπροσαρμόζεται στο ύψος του ανακτήσιμου ποσού (περισσότερες πληροφορίες στην παράγραφο 1.8-Απομείωση παγίων).

Τα κέρδη και οι ζημίες που προκύπτουν από την πώληση παγίων στοιχείων, προσδιορίζονται από τη διαφορά που προκύπτει μεταξύ του εσόδου και της αναπόσβεστης αξίας, όπως αυτή εμφανίζεται στα λογιστικά βιβλία και συμπεριλαμβάνεται στο λειτουργικό αποτέλεσμα.

Οι τόκοι που προέρχονται από δάνεια που συνάφθηκαν ειδικά ή γενικά για την χρηματοδότηση της κατασκευής περιουσιακών στοιχείων, κεφαλαιοποιούνται στη χρήση στην οποία προκύπτουν, κατά την διάρκεια της κατασκευαστικής περιόδου των παγίων.

1.5 Επενδυτικά ακίνητα

Τα επενδυτικά ακίνητα προορίζονται για τη δημιουργία εσόδων από ενοίκια ή κέρδους από την μεταπώλησή τους. Τα ακίνητα που αξιοποιούνται για τις λειτουργικές δραστηριότητες του Ομίλου, δεν θεωρούνται επενδυτικά αλλά λειτουργικά. Αυτό αποτελεί και το κριτήριο διαχωρισμού μεταξύ των επενδυτικών και των λειτουργικών ακινήτων.

Τα επενδυτικά ακίνητα ως μακροπρόθεσμα στοιχεία ενεργητικού εμφανίζονται στην εύλογη αξία η οποία προσδιορίζεται εσωτερικά σε ετήσια βάση, βασισμένη σε παρόμοιες συναλλαγές που έχουν λάβει χώρα σε ημερομηνία πλησίον της ημερομηνίας κατάρτισης του ισολογισμού. Οι τυχόν μεταβολές της εύλογης αξίας, που αντιπροσωπεύει την τιμή ελεύθερης αγοράς, καταχωρούνται στα λοιπά λειτουργικά έσοδα της κατάστασης αποτελεσμάτων.

1.6 Ασώματες ακινητοποιήσεις

(α) Υπεραξία

Η υπεραξία αντιπροσωπεύει το επιπλέον τίμημα που καταβάλλεται από τον Όμιλο για την απόκτηση νέων θυγατρικών εταιριών, κοινοπραξιών καθώς και συγγενών εταιριών. Προκύπτει από τη σύγκριση του τιμήματος που καταβάλλεται για την απόκτηση μιας νέας εταιρίας με την αναλογούσα στον Όμιλο εύλογη αξία των αποκτημένων στοιχείων ενεργητικού, των υποχρεώσεων και των ενδεχόμενων υποχρεώσεων της, κατά την ημερομηνία της απόκτησης. Η υπεραξία που προκύπτει από την απόκτηση νέων θυγατρικών εταιριών και κοινοπραξιών εμφανίζεται στις ασώματες ακινητοποιήσεις. Κάθε χρόνο διενεργείται έλεγχος της υπεραξίας για τυχόν απομείωση, η οποία μειώνει το αρχικό ποσό όπως αυτό απεικονίζεται στον ισολογισμό. Κατά τον υπολογισμό των κερδών ή ζημιών που προκύπτουν από την πώληση συμμετοχών, λαμβάνεται υπόψη η τυχόν υπεραξία της προς πώληση εταιρίας.

Για την ευχερέστερη διεκπεραίωση των ελέγχων απομείωσης (impairment test), το ποσό της υπεραξίας κατανέμεται σε μονάδες δημιουργίας ταμιακών ροών. Η μονάδα ταμιακών ροών είναι η μικρότερη προσδιορίσιμη ομάδα στοιχείων ενεργητικού που δημιουργεί ανεξάρτητες ταμιακές ροές και αντιπροσωπεύει το επίπεδο στο οποίο ο Όμιλος συλλέγει και παρουσιάζει τα οικονομικά στοιχεία για σκοπούς εσωτερικής πληροφόρησης. Η απομείωση για την υπεραξία, καθορίζεται με τον υπολογισμό του ανακτήσιμου ποσού από τις μονάδες ταμιακής ροής με τις οποίες συνδέεται η υπεραξία. Ζημίες απομείωσης που σχετίζονται με την υπεραξία, δεν μπορούν να αντιστραφούν σε μελλοντικές περιόδους. Ο Όμιλος πραγματοποιεί τον ετήσιο έλεγχο για απομείωση υπεραξίας στις 31 Δεκεμβρίου της εκάστοτε χρήσης.

Στην περίπτωση που η εύλογη αξία των ιδίων κεφαλαίων κατά την ημερομηνία εξαγοράς μίας εταιρίας είναι μεγαλύτερη από το τίμημα που δόθηκε για την απόκτησή της, τότε προκύπτει αρνητική υπεραξία (έσοδο), η οποία καταχωρείται απευθείας ως έσοδο στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

(β) Λογισμικό Η/Υ

Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται για την ανάπτυξη και συντήρηση μηχανογραφικών προγραμμάτων αναγνωρίζονται ως έξοδο καθώς προκύπτουν. Οι δαπάνες που σχετίζονται άμεσα με αναγνωρίσιμα και μοναδικά προϊόντα λογισμικού, επί των οποίων ο Όμιλος έχει τον έλεγχο και υπάρχει η προοπτική να προσδώσουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη πέραν του αρχικού κόστους

26. Προβλέψεις

Όμιλος

<i>(ποσά σε χιλιάδες €)</i>		1 Ιανουα- ρίου 2008	Προσθήκες χρήσης	Μη χρησιμο- ποιηθείσα πρόβλεψη	Χρησιμο- ποιηθείσα πρόβλεψη	Προσθή- κες λόγω εξαγορών	Συναλλα- γματικές διαφορές	31 Δεκεμβρίου 2008
Πρόβλεψη για αποκατάσταση λατομείων	α	11.698	596	-702	-788	115	247	11.166
Πρόβλεψη για φόρους	β	891	167	-	-325	213	70	1.016
Πρόβλεψη για ενδεχόμενες υποχρεώσεις από δικαστικές αποφάσεις	γ	2.312	2.828	-76	-2.671	406	162	2.961
Πρόβλεψη φορολόγησης αποθ/κού Ν3220/2004 (σημ. 8)	δ	10.572	-	-10.572	-	-	-	-
Λοιπές προβλέψεις	ε	8.293	2.093	-2.797	-1.099	4.491	254	11.235
		33.766	5.684	-14.147	-4.883	5.225	733	26.378

<i>(ποσά σε χιλιάδες €)</i>		2008	2007
Μακροπρόθεσμες προβλέψεις		23.235	20.934
Βραχυπρόθεσμες προβλέψεις		3.143	12.832
		26.378	33.766

Εταιρία

<i>(ποσά σε χιλιάδες €)</i>		1 Ιανουα- ρίου 2008	Προσθήκες χρήσης	Μη χρησιμο- ποιηθείσα πρόβλεψη	Χρησιμο- ποιηθείσα πρόβλεψη	Προσθή- κες λόγω εξαγορών	31 Δε- κεμβρίου 2008
Προβλέψεις για αποκατάσταση λατομείων	α	2.887	88	-591	-202	-	2.182
Πρόβλεψη φορολόγησης αποθ/κού Ν3220/2004 (σημ. 8)	δ	9.124	-	-9.124	-	-	-
Λοιπές προβλέψεις	ε	4.413	-	-943	-3.470	-	-
		16.424	88	-10.658	-3.672	-	2.182

<i>(ποσά σε χιλιάδες €)</i>		2008	2007
Μακροπρόθεσμες προβλέψεις		2.182	2.887
Βραχυπρόθεσμες προβλέψεις		-	13.537
		2.182	16.424

- α. Αντιπροσωπεύει την παρούσα αξία της εκτιμώμενης δαπάνης για αποκατάσταση των λατομείων μετά από την παύση της λειτουργίας τους καθώς και άλλων παρόμοιων υποχρεώσεων. Η συγκεκριμένη πρόβλεψη αναμένεται να χρησιμοποιηθεί σε διάστημα από 2 έως 50 έτη.
- β. Αφορά πρόβλεψη για την κάλυψη μελλοντικών διαφορών από φορολογικούς ελέγχους. Η χρησιμοποίηση τους αναμένεται να γίνει μέσα στα επόμενα 5 έτη.
- γ. Αφορά δαπάνες που ενδέχεται να προκύψουν στο μέλλον για τακτοποίηση δικαστικών διεκδικήσεων από τρίτους έναντι των εταιριών του Ομίλου. Η συγκεκριμένη πρόβλεψη αναμένεται να χρησιμοποιηθεί στους επόμενους 12 μήνες.
- δ. Αφορά πρόβλεψη για το ποσό του φόρου που αναλογούσε στα αφορολόγητα αποθεματικά του Ν.3220/2004 την ημερομηνία σχηματισμού τους.
- ε. Αφορά διάφορες προβλέψεις για κινδύνους εκ των οποίων κανένας μεμονωμένα δεν είναι ουσιώδης για τον Όμιλο. Ποσό €600 χιλ. αναμένεται να χρησιμοποιηθεί στους επόμενους δώδεκα μήνες το υπόλοιπο ποσό θα χρησιμοποιηθεί σε διάστημα από 2 έως 20 έτη.

27. Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

(ποσά σε χιλιάδες €)

Κρατικές επιχορηγήσεις
Καταβολή επιπλέον τιμήματος για εξαγορά θυγατρικών
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

	Όμιλος		Εταιρία	
	2008	2007	2008	2007
	6.900	7.308	6.406	6.747
	4.545	6.015	-	-
	2.648	3.187	-	-
	14.093	16.510	6.406	6.747

Η ανάλυση των κρατικών επιχορηγήσεων έχει ως εξής:

(ποσά σε χιλιάδες €)

Υπόλοιπο έναρξης
Προσθήκες από εξαγορές
Προσθήκες
Αποσβέσεις (σημ. 29)
Υπόλοιπο λήξης

	Όμιλος		Εταιρία	
	2008	2007	2008	2007
	7.308	7.328	6.747	7.063
	43	169	-	-
	-	230	-	25
	-451	-419	-341	-341
	6.900	7.308	6.406	6.747

Οι κρατικές επιχορηγήσεις καταχωρούνται στην εύλογη αξία τους όταν υπάρχει η βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και ο Όμιλος θα συμμορφωθεί με όλους τους σχετικούς όρους.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις που προορίζονται για αγορά ενσώματων ακινοποιήσεων καταχωρούνται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις και λογίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης σύμφωνα με την διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής των αντίστοιχων επιχορηγούμενων παγίων.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν δαπάνες, αναβάλλονται και καταχωρούνται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων όταν καταχωρείται και η επιχορηγούμενη δαπάνη έτσι ώστε να υπάρχει αντιστοίχιση του εσόδου με τη δαπάνη.